

Mitzvah of the Week: Taking New Year's Resolutions

R. Judah Kerbel ~ Queens Jewish Center ~ Parashat Matot/Masei 5781

דברים פרק כג, כב-כד

(כב) כי תדר נדר ליקנך אלהיך לא תאחר לשלמו כי דרש ידרשנו יקנך אלהיך מעמד והיה בך חטא: (כג) וכי תחידל לנדר לא יהיה בך חטא: (כד) מוצא שפתיך תשמר ועשית כפאשר נדרת ליקנך אלהיך נדבה אשר דברת בפיה:

Devarim 23:22-24

When you make a vow to the LORD your God, do not put off fulfilling it, for the LORD your God will require it of you, and you will have incurred guilt; whereas you incur no guilt if you refrain from vowing. You must fulfill what has crossed your lips and perform what you have voluntarily vowed to the LORD your God, having made the promise with your own mouth.

רש"י דברים פרשת כי תצא פרק כג פסוק כב

(כב) לא תאחר לשלמו - שלשה רגלים. ולמדהו רבותינו מן המקרא:

Rashi 23:22

beyond three festivals after the vow has been made.

קהלת פרק ה, ג-ד

(ג) כפאשר תדר נדר לאלהים אל תאחר לשלמו כי אין חפץ בפסילים את אשר תדר שלם: (ד) טוב אשר לא תדר משתדור ולא תשלם:

Kohelet 5:3-4

When you make a vow to God, do not delay to fulfill it. For He has no pleasure in fools; what you vow, fulfill. It is better not to vow at all than to vow and not fulfill.

מדרש זוטא - קהלת (בובר) פרשה ה סימן ד

[ד] טוב אשר לא תדור. ר' מאיר אומר טוב מי שאינו נודר כל עיקר, אלא מביא כבשתו לעזרה ושחטה. ר' יהודה אומר טוב משניהם נודר ומשלם, שנאמר נדרו ושלמו (תהלים ע"ו י"ב).

Midrash Zuta Parashat 5 Siman 4

R. Meir maintained: Better than either of these is that one should not vow at all. A man should bring his lamb to the Temple court and sacrifice it instead. R. Judah was of the opinion that to make a vow and fulfill it was preferable to the other two, since it is said: Vow, and pay unto the Lord your God (Ps. 76:12). He who makes a vow and performs it is rewarded both for the vow and its fulfillment.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות נדרים סימן רג סעיף א

אל תהי רגיל בנדרים. כל הנודר, אף ע"פ שמקיימו, נקרא רשע ונקרא חוטא.

סעיף ב

איחר אדם נדרו, פנקסו נפתחת.

סעיף ג

הנודר, כאילו בונה במה בשעת איסור הבמות; והמקיימו, כאילו הקריב עליה קרבן, שטוב יותר שישאל על נדרו. והני מילי בשאר נדרים, אבל נדרי הקדש מצוה לקיימן. ולא ישאל עליהם אלא מדוחק (וכן אם נשבע על איזה דבר, לא ישאל עליו אלא מדוחק) (מרדכי פ"ג דשבועות בשם מוהר"ם וע"פ עב"י ס"ס ר"ל).

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת נדרים פרק ט הלכה א

רב דימי בשם רבי יצחק לא דייך מה שאסרה לך התורה אלא שאתה מבקש לאסור עליך דברים אחרים.

סעיף 1

האומר: אשנה פרק זה, וירא שמא יתרשל בדבר, שרי ליה למנדר לזרוזי נפשיה. וכן אם ירא שיתקפו יצרו ויעבור על איזו מצוה ממצות לא תעשה, או יתרשל מקיום מצות עשה, מצוה ליטבע ולנדור כדי לזרז עצמו.

סעיף 2

מי שנדר נדרים כדי לכוון דעותיו ולתקן מעשיו, הרי זה זריז ומשובח. כיצד, מי שהיה זולל ואסר עליו הבשר שנה או שנתים; או שהיה שוגה בין ואסר היין על עצמו זמן מרובה; או אסר השכרות לעולם; וכן מי שהיה רודף שלמונים ונבהל להון ואסר על עצמו המתנות או הניית אנשי מדינה זו; וכן מי שהיה מתגאה ביופיו ונדר בנזיר וכיוצא בנדרים, כולם דרך עבודה לשם הם; ובנדרים אלו וכיוצא בהם אמרו חכמים: נדרים סייג לפרישות; ואף על פי שהם עבודה, לא ירבה אדם בנדרים איסור ולא ירגיל עצמו בהם, אלא יפרוש מדברים שראוי לפרוש מהם, בלא נדר.

במדבר פרק ל, ב-יז

(ב) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְקֹנֵק: (ג) **אִישׁ כִּי יִדַּר נָדַר לִיקֹנֵק אוֹ הִשָּׁבַע שְׁבַעָה לְאָסֵר אֶסֶר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחַל דְּבָרוֹ כְּכֹל הַיֵּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה:** (ד) וְאִשָּׁה כִּי תִדַּר נָדַר לִיקֹנֵק וְאָסְרָה אֶסֶר בְּבֵית אָבִיהָ בְּנַעֲרִיהָ: (ה) וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת נְדָרָהּ וְאָסְרָה אֶסְרָה עַל נַפְשָׁהּ וְהַחֲרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וְקָמָה כָּל נְדָרֶיהָ וְכָל אֶסֶר אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם: (ו) וְאִם הִנִּיא אָבִיהָ אֶתָּה בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל נְדָרֶיהָ וְאָסְרִיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וִיקֹנֵק יִסְלַח לָהּ כִּי הִנִּיא אָבִיהָ אֶתָּה: (ז) וְאִם הָיוּ תַּהֲיָה לְאִישׁ וְנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ מִבְּטָא שְׁפִתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ: (ח) וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהַחֲרִישׁ לָהּ וְקָמָה נְדָרֶיהָ וְאָסְרָה אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקָמוּ: (ט) וְאִם בְּיוֹם שָׁמַע אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ וְהִפְרָ אֶת נְדָרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֶת מִבְּטָא שְׁפִתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ וִיקֹנֵק יִסְלַח לָהּ: (י) וְנָדַר אֶלְמָנָה וְגֵרוּשָׁה כָּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ: (יא) וְאִם בֵּית אִישָׁהּ נְדָרָהּ אוֹ אָסְרָה אֶסֶר עַל נַפְשָׁהּ בְּשִׁבְעָה: (יב) וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהַחֲרִישׁ לָהּ לֹא הִנִּיא אֶתָּה וְקָמָה כָּל נְדָרֶיהָ וְכָל אֶסֶר אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם: (יג) וְאִם הִפְרָ יָפַר אֶתָּה אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל מוֹצָא שְׁפִתֶיהָ לְנְדָרֶיהָ וְלֹאֲסֵר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הַפָּרָם וִיקֹנֵק יִסְלַח לָהּ: (יד) כָּל נָדַר וְכָל שְׁבַעַת אֶסֶר לְעֵנַת נֶפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימוּ וְאִישָׁהּ יִפְרָנוּ: (טו) וְאִם הַחֲרִישׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם אֶל יוֹם וְהָקִים אֶת כָּל נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת כָּל אָסְרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הָקִים אֶתָּה כִּי הַחֲרִישׁ לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ: (טז) וְאִם הִפְרָ יָפַר אֶתָּה אַחֲרֵי שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת עוֹנָהּ: (יז) אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְקֹנֵק אֶת מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבִתּוֹ בְּנַעֲרִיהָ בֵּית אָבִיהָ:

Bamidbar 30:2-17

Moses spoke to the heads of the Israelite tribes, saying: This is what the LORD has commanded: If a man makes a vow to the LORD or takes an oath imposing an obligation on himself, he shall not break his pledge; he must carry out all that has crossed his lips. If a woman makes a vow to the LORD or assumes an obligation while still in her father's household by reason of her youth, and her father learns of her vow or her self-imposed obligation and offers no objection, all her vows shall stand and every self-imposed obligation shall stand. But if her father restrains her on the day he finds out, none of her vows or self-imposed obligations shall stand; and the LORD will forgive her, since her father restrained her. If she should marry while her vow or the

commitment to which she bound herself is still in force, and her husband learns of it and offers no objection on the day he finds out, her vows shall stand and her self-imposed obligations shall stand. But if her husband restrains her on the day that he learns of it, he thereby annuls her vow which was in force or the commitment to which she bound herself; and the LORD will forgive her.— The vow of a widow or of a divorced woman, however, whatever she has imposed on herself, shall be binding upon her.— So, too, if, while in her husband's household, she makes a vow or imposes an obligation on herself by oath, and her husband learns of it, yet offers no objection—thus failing to restrain her—all her vows shall stand and all her self-imposed obligations shall stand. But if her husband does annul them on the day he finds out, then nothing that has crossed her lips shall stand, whether vows or self-imposed obligations. Her husband has annulled them, and the LORD will forgive her. Every vow and every sworn obligation of self-denial may be upheld by her husband or annulled by her husband. If her husband offers no objection from that day to the next, he has upheld all the vows or obligations she has assumed: he has upheld them by offering no objection on the day he found out. But if he annuls them after [the day] he finds out, he shall bear her guilt. Those are the laws that the LORD enjoined upon Moses between a man and his wife, and as between a father and his daughter while in her father's household by reason of her youth.

רמב"ם הלכות נדרים פרק יב הלכה א

כָּל הַנְּדָרִים וְהַשְּׁבוּעוֹת הָאֵב מִפֶּה בְּיוֹם שָׁמְעוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ל ו) "כָּל נְדָרִיהָ וְאִסְרֶיהָ". אֲבָל הַבֶּעַל אֵינוֹ יָכוֹל לְהַפֵּר אֶלָּא כָּל נְדָרִים וְשְׁבוּעוֹת שֵׁשׁ בֵּהֶן עֲנוּי נֶפֶשׁ אוֹ שֶׁהֵן בְּדַבָּרִים שֶׁבִּינֵנוּ לְבִינָה כְּגוֹן שֶׁנִּשְׁבַּעָה אוֹ נְדָרָה שֶׁלֹּא תִכְחַל אוֹ שֶׁלֹּא תִתְקַשֵּׁט שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ל יז) "בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ":

Rambam Mishneh Torah Nedarim 12:1

A father may annul all his daughter's vows or oaths the day he finds out, as it is written: "All her vows and all her self-imposed prohibitions" (6). The husband, however, may annul only those vows and oaths that entail self-mortification or affect their mutual relationship, as when she has sworn or vowed not to paint her eyelids or not to make herself look pretty, as it is written: "Between a man and his wife" (17).

כסף משנה הלכות נדרים פרק יב הלכה א

אבל מ"ש שהאב מפר כל מין נדרים ושבועות, הרא"ש והר"ן כתבו שם שגם האב אינו מפר נדרים שאין בהן עינוי נפש וכתב הרא"ש דהכי איתא בהדיא בספרי.

תלמוד בבלי מסכת נזיר דף כא עמוד ב

הריני נזירה, ושמע בעלה ואמר ואני - אינו יכול להפר. איבעיא להו: בעל מיעקר עקר, או דלמא מיגז גיז? למאי נפקא מינה? לאשה שנדרה בנזיר, ושמעה חברתה ואמרה ואני, ושמע בעלה של ראשונה והפר לה, אי אמרת מיעקר עקר - ההיא נמי אישתראי, ואי אמרת מיגז גיז - איהי אישתראי, חברתה אסירא, מאי?

Talmud Nazir 21b

I am hereby a nazirite, and her husband heard and said: And I, he cannot nullify her vow. A dilemma was raised before the Sages: When a husband nullifies the vow of his wife, does he uproot his wife's vow, making it as though she never vowed, or perhaps he merely severs her vow from that point onward, but her vow was still in effect until he nullified it? The Gemara asks: What difference is there resulting from this dilemma? The Gemara explains that the

difference is with regard to a woman who vowed to be a nazirite, and another woman heard and said: And I, and the husband of the first woman heard and nullified her vow. If you say that the husband uproots the vow entirely, the vow of that second woman should also be dissolved, as she associated herself with a non-existent vow. And if you say he severs it from this point, the vow of his wife is dissolved, but the other woman remains bound by her vow, as the first vow was intact when she associated herself with it. What, then, is the answer to this dilemma?

משנה מסכת חגיגה פרק א משנה ח

הַתֵּר נְדָרִים פּוֹרְחִין בְּאֵוִיר, וְאֵין לָהֶם עַל מֵה שְׁיִסְמְכוּ.

Mishnah Chagigah 1:8

The halakhot of the dissolution of vows, when one requests from a Sage to dissolve them, fly in the air and have nothing to support them.

ר' עובדיה מברטנורא מסכת חגיגה פרק א משנה ח

היתר נדרים פורחים באויר - מעט רמז יש במקרא שיוכל החכם להתיר הנדר, ואין לסמוך עליו, אלא כך מסור לחכמים בתורה שבעל פה:

Bartenura Chagiga 1:8

there is a bit of an intimation in Scripture that a Sage would be able to release a vow, but one should not rely upon it, but this was transmitted to the Sages in the Oral Torah.

תפארת ישראל - יכין מסכת חגיגה פרק א משנה ח

לח) שיסמכו. דנרמז רק קצת בקרא, דכתיב לא יחל דברו, ודרשינן דאבל אחרים מוחלין לו, ואינו מפורש במקרא, וקרא הנ"ל אסמכתא בעלמא היא:

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה צה

והמצוה הצ"ה היא שצונו לדון בהפרת נדרים. כלומר התורה שהורנו לדון בדינין ההם ואין הענין שנתחייב להפר על כל פנים. וזה הענין בעצמו הבין ממני כל זמן שתשמעני מונה דין אחד מן הדינין כי אין צווי בפעולה מן הפעולות בהכרח ואמנם המצוה היא היותנו מצווים שנדין בדין זה בדבר זה.

Sefer Hamitzvot #95

That is that He commanded us to administer the nullification of vows - meaning the doctrine that He instructed us about these laws. However the content is not that we are obligated to annul vows no matter what. And this issue itself you should understand from me - anytime you hear me counting one of the laws [as a commandment], it [need] not be a command of a specific compulsory action. Rather it is a commandment by virtue of our being commanded to administer this law for this thing (when it arises). That the husband and the father can annul them is, behold, already explained in Scripture (Numbers 30). But the tradition comes [and informs us] that a sage can also annul a vow, as well as an oath.

השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם מצות עשה צו

וכן יראה במצוה שהקדים לאלו והיא הפרת הנדרים שלא תמנה לפי שהיא שלילות שנצטוונו לעשות ככל היוצא מפינו ושלא נחל דברינו רק עפ"י בית דין או האב או הבעל:

רמב"ם הלכות נדרים הקדמה

הלכות נדרים. יש בכללן שלש מצות, שתי מצות עשה, ואחת מצות לא תעשה. וזה הוא פרטן: (א) שישמור מוצא שפתיו ויעשה כמו שנדר. (ב) שלא יחל דברו. (ג) שי(ו)פר הנדר או השבועה, זהו דין הפרת נדרים המפורש בתורה שבכתב. וביאור מצות אלו בפרקים אלו.

ספר מצוות קטן מצוה קז

להפר נדרים דכתיב (במדבר ל') ואיש יפרנו

ספר שבלי הלקט סדר יום הכיפורים סימן שיז

וכן הנוהגין לברך על מצות היתר נדר ושבועה לא נודע לנו מה מקום לברכה זו ומאין הרגלים כי הנודר מצוה עליו לקיים ומה שאנו אומרים לא יחל דברו הוא אינו מוחל אבל אחרים מוחלין לו אינה מצות עשה שתהא טעונה ברכה ואפילו מדבריהם **אלא רפואה שניתנה התורה לאיולתו של אדם הרגיל בנדרים** כדכתיב יש בוטה כמדקרות חרב ולשון חכמים מרפא.

פסקי תשובות אורח חיים סימן תקפא

טז. בדיני התרת נדרים דערב ר"ה

שע"ת סק"ג (ז): ובענין התרת נדרים שנוהגין לעשות ער"ה עיין בשל"ה (ריש מס' יומא). שמביא הגמ' (נדרים כג א) "הרוצה שלא יתקיימו נדריו של כל השנה יעמוד בראש השנה ויאמר כל נדרים שאני עתיד לידור בשנה זו יהיו בטלים", ומזה נתפשט המנהג לומר 'כל נדרי' בערב יוה"כ (כמבואר בטור ושו"ע סי' תרי"ט), אבל זריזין מקדימים למצוה וראוי להקדים קודם ר"ה לעשות שני ענינים, אחד שיתקן מה שקלקל דהיינו התרה על העבר והשני מסירת מודעה להבא שמבטל הנדרים ושבועות וחרמות וכו' עכתו"ד השל"ה.

שם: ובענין התרת נדרים וכו'. ויש לדעת שאין מועיל התרת נדרים זאת אלא לנדרים שנשכחו, אבל נדרים שזוכר אותם אין מועיל ההתרה אא"כ פירט הנדר עכ"פ לאחד מהמתירים ופתח לו פתח חרטה כדין.

וכמו"כ מסירת המודעה שבסוף נוסח התרת הנדרים (וכן אמירת 'כל נדרי') שמבטלים את כל הנדרים והשבועות וכו' שעתידי לידור במשך כל השנה אין זה מועיל אלא דווקא כשלא יזכור את המסירת מודעה בשעה שידור או ישבע, אבל אם זכר את המסירת מודעה ואעפ"כ נדר או נשבע הרי נדרו ושבועתו קיימים.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות נדרים סימן ריד סעיף א

דברים המותרים והיודעים בהם שהם מותרים נהגו בהם איסור, הוי כאילו קבלו עליהם בנדר ואסור להתירם להם; **הלכך מי שרגיל להתענות תעניות שלפני ראש השנה ושבין ראש השנה ליום כיפורים, ומי שרגיל שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין מר"ח אב או מי"ז בתמוז ורוצה לחזור בו מחמת שאינו בריא, צריך ג' שיתירו לו.** אם בשעה שהתחיל לנהוג היה דעתו לנהוג כן לעולם, ונהג כן אפילו פעם אחת, צריך התרה ויפתח בחרטה שמתחרט שנהג כן לשם נדר. **לפיכך הרוצה לנהוג בקצת דברים המותרים, לסייג ופרישות, יאמר בתחלת הנהגתו שאינו מקבל עליו כן בנדר, וגם יאמר שאין בדעתו לנהוג כן אלא בפעם ההוא או בפעמים שירצה, ולא לעולם.** אבל הנוהגים איסור בדברים המותרים מחמת שסוברים שהם אסורים, לא הוי כאילו קבלום בנדר. ויש מי שאומר שאם טועה ונהג איסור בדבר המותר, נשאל ומתירים לו בשלשה כעין התרת נדרים; ואם יודע שהוא מותר ונהג בו איסור, אין מתירין לו אפילו כעין התרת נדרים, דהוי כאילו קבלו על עצמו כאיסורים שאסרתן תורה שאין להם היתר לעולם (והמנהג כסברא הראשונה).

רש"י במדבר פרשת מטות פרק ל פסוק ג

לא יחל דברו - כמו לא יחלל דברו, לא יעשה דבריו חולין:

(See further: Rav Binyamin Tabory z"l, "[Annulment of Vows](#)")